

Lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada, 2019 m., rajono (miesto) etapas

**Lietuvos mokinių lotynų kalbos ir Antikos kultūros olimpiada
2019 m.**

Pirmus–antrus metus besimokantiems moksleiviams

Rajono (miesto) etapas

Užduočių atlikimo laikas 2 val.

---

mokykla (gimnazija)

---

dalyvio vardas, pavardė

Maksimalus taškų skaičius 80

Vertinimas:

I UŽDUOTIS. Pabraukite teisingą lotynišką sakinio variantą.

1. Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia, kad universitetas buvo baigtas *su pagyrimu*?

- a. cum laude
- b. cum gaudio
- c. gaudeamus
- d. maxima cum gloria

2. Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia, kad susitikimas buvo *paskirtas konkrečiai nenurodant dienos*?

- a. sine dubio
- b. sine die
- c. dies diem docet
- d. de facto

3. Kuris iš šių lotyniškų posakių reiškia, jog *kartojant įsimenama*?

- a. Scripta manent.
- b. Ad memoriam.
- c. Bis repetita manent.
- d. Permanente.

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 3).

Suma:

II UŽDUOTIS. Parinkę teisingą variantą įrašykite į sakinį trūkstantus žodžius.

1. Petronius _____ „arbiter elegantiarum“ appellabatur. (*Petronijus romėnų buvo vadinamas „skonio vertintoju“.*)
a) Romanorum   b) a Romanis   c) ex Romanis   d) ad Romanos
2. M. Tullium Ciceronem Romani _____ nominabant. (*Marką Tulijų Ciceroną romėnai vadino Tėvynės tėvu.*)
a) pater patriae   b) patris patriae   c) patrem patriae   d) patrem patriam
3. Eo loco ubi C. Iulius Caesar crematus erat, Octavianus Augustus templum ___ dedicavit. (*Toje vietoje, kur buvo sudegintas Gajus Julijus Cezaris, Oktavijanas Augustas pašventino jam šventyklą.*)
a) ei   b) eae   c) eius   d) eum
4. _____, clarissimo imperatori Romano, qui Carthaginem vicit, plenus nomen erat P. Cornelius Scipio Africanus Aemilianus. (*Scipijono, garsiojo romėnų karvedžio, kuris nugalėjo Kartaginą, pilnas vardas buvo Publijus Kornelijus Scipijonas Afrikietis Emilijanas.*)
a) Scipionis   b) Scipionem   c) Scipioni   d) Scipione
5. Iuppiter genus hominum, _____ vitiosum videbatur, delere constituit. (*Jupiteris žmonių giminę, kuri atrodė ydinga, nusprendė sunaikinti.*)
a) quod   b) quem   c) quos   d) quae
6. Primum theatrum Athenis saeculo sexto ante Christum _____. (*Pirmasis teatras Atėnuose šeštame amžiuje prieš Kristų buvo pastatytas.*)
a) aedificatum est   b) aedificatus est   c) aedificatus fuit   d) aedificatur
7. Basilica Iulia _____ a C. Iulio Caesare aedificata est. (*Julijaus bazilika Romos forume Gajaus Julijaus Cezario buvo pastatyta.*)
a) in forum Romanum   b) fori Romani   c) in foro Romano   d) forum Romanum

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 7).

Suma:

III UŽDUOTIS. Perskaitykite tekstą, perrašykite jį nurodytu laiku (praesens, imperfectum, perfectum, plusquamperfectum). Pvz.: Narcissus (sum, fūī, - esse: impf.) erat puer pulcherrimus.

Multae nymphae Narcissum (amo, āvī, ātum, āre: perf.) _____. Nūllam ex eīs ille (amo, āvī, ātum, āre: perf.) _____. Ipse sē solum (dīlīgo, lēxī, lēctum, ere 'mēgti': impf.) _____ et sōlus in silvīs (erro, āvī, ātum, āre 'klaidžioti': impf.) _____. Nympha Echō Narcissum (amo, āvī, ātum, āre: plqpf.) _____, sed suum amōrem eī numquam aperīre (possum, potuī, - posse: perf.) _____. Intereā Narcissus suam imāginem in stāgnō (video, ēre; vīdī, vīsum: praes.) _____ et oculōs suōs āmovēre nōn (possum, potuī, - posse: praes.) _____. Magnō amōre suī (supero, āvī, ātum, āre: perf. pass.) _____. Tempus (fugio, fūgī, ere: impf.) _____, sed Narcissus ab imāgine suā nōn (discēdo, cessi, cessum, ere: perf.) _____. Post eius mortem ante illum stāgnum (efflōrēsko, flōruī, ere 'pražysti': perf.) _____ bellus flōs nomine narcissus. Echō quoque diū nōn (vīvo, vīxī, vīctum, ere: praes.) _____, corpus eius (morio, ī, tuus sum: praes.) _____, vōx tantum (maneo, mānsī, mānsum, ēre: praes.) _____.

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą po 1 tašką (daugiausia 15 taškų).

Suma:

IV UŽDUOTIS. Įrašykite kilmininko linksnio galūnes:

Urbs Rōma, quae caput (žemės rutulio) orb ____ (gen. sg.) terr ____ (gen. pl.) vocātur, in rīpā (Tiberio) Tiber ____ sita est XVI mīlia (žingsnių) pass ____ ā marī.
In Capitōliō est magnus numerus (šventyklų) templ ____, qu ____ (gen. partit.) clārissimum est templum (Didžiojo Maloningojo Jupiterio) Iov ____ Optim ____ Maxim ____ . In cellā (šios šventyklos) hūius templ ____ simulācrum (sėdinčio dievo) de ____ sedent ____ positum est.
Vesta est dea (židinio) foc ____ ac (namų buities) r ____ domestic ____ (gen. sg. < rēs domestica). Rēgia est domus (vyriausiojo pontifiko) pontific ____ mākīm ____, (aukščiausiojo romėnų tautos žynio) summ ____ sacerdot ____ popul ____ Rōmān ____ .

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą po 0,5 taško (daugiausia 10 taškų).

Suma:

V UŽDUOTIS. Pažymėkite žodžius, reiškiančius augalus, gyvūnus, paukščius (arba vabzdžius) (a / g / p)

asinus			leo			papyrus			quercus			anser		
a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p
elephantum			columba			palma			octōpeda			ovis		
a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p
cynus			bos			noctua			avēna			equus		
a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p
aquila			pīnus			musca			serpens			canis		
a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p
laurus			menta			gallina			platanus					
a	g	p	a	g	p	a	g	p	a	g	p			

Suma:

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą po 0,5 taško (daugiausia 12 taškų).

VI UŽDUOTIS. Parašykite kiekinius ir kelintinius skaitvardžius:

I	unus	primus
II		
III		
IV		
V		
VI		
VII		
VIII		
IX		
X		
M		

Vertinimas: Už kiekvieną teisingai įrašytą porą 1 taškas (daugiausia 10).

Suma:

VII UŽDUOTIS. Atsakykite į klausimus, prirašydami atitinkamo atsakymo raidę.

Atsakymai: a) P. Cornelius Scipio; b) Eurydica; c) clarissimus heros Atheniensium; d) C. Iulius Caesar; e) M. Tullius Cicero; f) deus inferorum, frater Iovis; g) philosophus Graecus; h) P. Vergilius Maro; i) Proserpina; j) heros, filius Iovis.

Quis scripsit quattuor orationes in Catilinam?		Quae fuit uxor Orphei?	
Quis fuit Plato?		Quis fuit Hercules?	
Quis fuit Pluto?		Quae fuit coniunx Plutonis?	
Quis fuit imperator Romanus in bello Punico tertio?		Quis fuit Theseus?	
Quis scripsit poema <i>Aeneidem</i> ?		Quis dedicavit Curiam Iuliam in foro Romano?	

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą po 0,5 taško (daugiausia 5 taškai).

Suma:

VIII UŽDUOTIS. Susiekite istorines asmenybes su įvykiais

Aleksandras Didysis	Galų užkariavimas
Julijus Cezaris	Pax Romana
Oktavijanas Augustas	Salamino mūšis
Temistoklis	Atėnų įstatymai
Periklis	Babilono užėmimas
Solonas	Atėnų Akropolio atstatymas

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 0,5 taško (daugiausia 3 taškai).

Suma:

IX UŽDUOTIS. Pažymėkite teisingą atsakymą:

- Kurios deivės saloje Odisėjas praleido septynerius metus, prieš grįždamas namo:
  - Pasifajės
  - Medėjos
  - Kirkės
  - Kalipso
- Kuri deivė Homero epuose yra Dzeuso pasiuntinė:
  - Iridė
  - Metidė
  - Hebė
  - Tetidė
- Kuris Romos imperatorius išleido ediktą, suteikusį pilietybės teisę visiems laisviesiems imperijos vyrams?
  - Konstantinas
  - Oktavijanas Augustas
  - Teodosijus
  - Karakala
- Kolonų supamas vidinis kiemelis romėniškame name vadinamas:
  - triklinijus;
  - atrijus;
  - peristilis;
  - tablinas
- Kuris iš šių statinių nėra vienas iš 7 senovės pasaulio stebuklų?
  - Faro švyturys;
  - Partenonas;
  - Egipto piramidės;
  - Halikarnaso mausolėjas
- Kuris iš šių graikų autorių kūrė pasakėčias?

- a) Aischilas   b) Aristofanas   c) Aisopas   d) Achilas
7. Kas buvo paskutinis Romos karalius?
a) Servijus Tulijus   b) Numa Pompilijus   c) Tarkvinijus Senasis   d) Tarkvinijus Išdidusis
8. Kaip vadinosi pagrindinė graikiško miesto aikštė:
a) forumas   b) palestra   c) polis   d) agora
9. Imperatorius Konstantinas perkėlė imperijos sostinę į Rytus ir pavadino ją Konstantinopoliu.
Kaip šis miestas vadinosi anksčiau?
a) Babilonas   b) Bizantijas   c) Pergamas   d) Troja
10. Kaip buvęs Konstantinopolis vadinamas dabar?
a) Izmiras   b) Stambulas   c) Ankara   d) Atėnai

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 10 taškų).

Suma:

X UŽDUOTIS. Perrašykite lotyniškais rašmenimis (transliteruokite) šiuos senosios graikų kalbos žodžius. Pvz.: ΦΥΣΙΣ (φύσις) = physis

ΧΡΟΝΟΣ (χρόνος)

ΑΝΘΡΩΠΙΟΣ (άνθρωπος)

ΚΟΣΜΟΣ (κόσμος)

ΛΟΓΟΣ (λόγος)

ΗΛΙΟΣ (ήλιος)

Vertinimas: Už kiekvieną teisingą atsakymą 1 taškas (daugiausia 5).

Suma: